

USVOJENI TEKSTOVI

P8_TA(2016)0267

Svemirski kapaciteti za europsku sigurnost i obranu

Rezolucija Europskog parlamenta od 8. lipnja 2016. o svemirskim kapacitetima za europsku sigurnost i obranu: (2015/2276(INI))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir glavu V. Ugovora o Europskoj uniji (UEU),
- uzimajući u obzir glave XVII. i XIX. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU),
- uzimajući u obzir zahtjev Francuske od 17. studenoga 2015. za pružanje pomoći i potpore u skladu s člankom 42. stavkom 7. UEU-a;
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 20. studenoga 2015. o poboljšanju kaznenopravnog odgovora na radikalizaciju koja dovodi do terorizma i nasilnog ekstremizma,
- uzimajući u obzir zaključke Europskog vijeća od 18. prosinca 2013. i 25. - 26. lipnja 2015.,
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 25. studenoga 2013. i 18. studenoga 2014. o zajedničkoj sigurnosnoj i obrambenoj politici,
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 20. i 21. veljače 2014. o svemirskoj politici,
- uzimajući u obzir izvješće o napretku potpredsjednice Komisije/Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku te čelnice Europske obrambene agencije od 7. srpnja 2014. o provedbi zaključaka Europskog vijeća iz prosinca 2013.,
- uzimajući u obzir izvješće Komisije od 8. svibnja 2015. o provedbi njezine Komunikacije o obrani;
- uzimajući u obzir zajedničku komunikaciju potpredsjednice Komisije/Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku i Komisije od 11. prosinca 2013. naslovljenu „Sveobuhvatni pristup EU-a vanjskim sukobima i krizama” (JOIN(2013)0030) i povezane zaključke Vijeća od 12. svibnja 2014.,
- uzimajući u obzir izjavu glavnog tajnika Organizacije sjevernoatlantskog ugovora

(NATO) Jensa Stoltenberga u Europskom parlamentu 30. ožujka 2015. o bliskijoj suradnji EU-a i NATO-a,

- uzimajući u obzir izjave zamjenika ministra obrane SAD-a Boba Worka od 28. siječnja 2015. i 10. rujna 2015. o trećoj strategiji protuteže SAD-a (third US Offset Strategy) i njezine implikacije za partnere i saveznike,
  - uzimajući u obzir zajedničku komunikaciju potpredsjednice Komisije/Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku i Komisije od 18. studenoga 2015. naslovljenu „Preispitivanje Europske politike susjedstva” (JOIN(2015)0050),
  - uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 377/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 3. travnja 2014. o uspostavi programa Copernicus i o stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 911/2010¹,
  - uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1285/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o provedbi i uporabi europskih sustava za satelitsku navigaciju²,
  - uzimajući u obzir Odluku br. 541/2014/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o uspostavi Okvira potpore za nadzor i praćenje u svemiru³;
  - uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
  - uzimajući u obzir izvješće Odbora za vanjske poslove i mišljenje Odbora za industriju, istraživanje i energetiku (A8-0151/2016),
- A. budući da je sigurnosna situacija u Uniji i izvan nje sve opasnija i složenija te je obilježavaju teroristički napadi i masovna ubojstva koji utječu na sve države članice te u odnosu na koje države članice moraju usvojiti zajedničku strategiju i koordinirani odgovor; budući da ti sigurnosni rizici pozivaju na jačanje sigurnosti EU-a preko neprekidnog razvoja i podrške sigurnosne i obrambene politike EU-a kako bi je se učinilo učinkovitijim političkim instrumentom i stvarnim jamstvom sigurnosti građana EU-a te promicanja i zaštite europskih normi, interesa i vrijednosti kako je sadržano u članku 21. UEU-a;
- B. budući da EU mora ojačati svoju ulogu pružatelja sigurnosti na svome teritoriju i u inozemstvu radi jamčenja stabilnosti u svome susjedstvu i na globalnoj razini; budući da Unija mora pridonijeti borbi protiv sigurnosnih izazova, posebno onih koje proizlaze iz terorizma na njezinu teritoriju i u inozemstvu, među ostalim pružanjem podrške trećim zemljama u borbi protiv terorizma i njegovih temeljnih uzroka; budući da države članice i Unija moraju zajedno raditi na uspostavi djelotvornog i usklađenog sustava upravljanja granicama kako bi osigurali vanjske granice;
- C. budući da Unija mora ojačati svoju otpornost suradnjom i koordinacijom s Organizacijom sjevernoatlantskog ugovora i Sjedinjenim Američkim Državama, koji jamče sigurnost i stabilnost Europe, te s Ujedinjenim narodima, Organizacijom za europsku sigurnost i suradnju, Afričkom unijom te drugim susjedima i regionalnim partnerima;

---

¹ SL L 122, 24.4.2014., str. 44.

² SL L 347, 20.12.2013., str. 1.

³ SL L 158, 27.5.2014., str. 227.

- D. budući da Unija na temelju sveobuhvatnog pristupa rješavanju svojih unutarnjih i vanjskih problema koji se zasniva na pravilima i vrijednostima povrh klimatskih promjena i siromaštva mora odgovoriti i na ostale glavne uzroke prijetnji našoj sigurnosti, nemira i oružanih sukoba u našem susjedstvu, migracije, aktera koji djeluju u ime država i mimo njih i koji lišavaju ljude sredstava za život, propadanja država i regionalnih poredaka;
- E. budući da bi se kapaciteti satelita mogli upotrebljavati radi bolje procjene i utvrđivanja priljeva nezakonitih imigranata i putova kojima se kreću te, u slučaju onih koji dolaze iz sjeverne Afrike, radi utvrđivanja područja ukrcaja na brodove kako bi se brže stiglo do njih i spasilo više života;
- F. budući da je Europsko vijeće u lipnju 2015. stavilo naglasak na obranu i pozvalo na poticanje veće i sustavnije europske suradnje u području obrane radi izgradnje ključnih kapaciteta, među ostalim dosljednim i učinkovitim korištenjem sredstvima i postojećim mogućnostima EU-a;
- G. budući da je svemirska politika temeljna dimenzija strateške autonomije koju EU mora imati kako bi očuvao osjetljive tehnološke i industrijske mogućnosti kao i neovisne mogućnosti ocjenjivanja;
- H. budući da su svemirski kapaciteti važni za europsku sigurnost i obranu te u nekim slučajevima čak i ključni u nizu situacija, od svakodnevnog mirnodopskog korištenja preko rješavanja kriza pa sve do ozbiljnijih sigurnosnih izazova, uključujući i oružane sukobe u pravom smislu; budući da je razvijanje takvih kapaciteta dugoročno ulaganje; budući da pri korištenju trenutačnim kapacitetima treba voditi računa o razvoju budućih kapaciteta;
- I. budući da širenje svemirskih tehnologija i sve veća ovisnost društava o satelitima jačaju konkurentsku borbu za svemirska sredstva (putove, frekvencije) i čine satelite ključnom infrastrukturom; budući da razvoj protusatelitskih tehnologija (ASAT) od strane brojnih aktera, uključujući kapaciteta za primjenu oružja u orbiti, upozorava na naoružavanje svemira;
- J. budući da bi u području obrane i sigurnosti Unija mogla između ostalog djelovati preko institucija kao što su Europska obrambena agencija i Satelitski centar EU-a;
- K. budući da se europska svemirska sredstva posljednjih pedeset godina razvijaju zahvaljujući koordiniranim naporima nacionalnih svemirskih agencija te u posljednje vrijeme Europske svemirske agencije (ESA); budući da je Ugovor o svemiru, osnovni pravni okvir za međunarodno svemirsko pravo, stupio na snagu u listopadu 1967.;
- L. budući da razvoj i održavanje svemirskih kapaciteta za sigurnost i obranu u Europi nužno zahtijeva učinkovitu suradnju i sinergiju među državama članicama te s europskim i međunarodnim institucijama;
- M. budući da svemirski kapaciteti EU-a moraju biti usklađeni s kapacitetima NATO-a i SAD-a kako bi se mogli u potpunosti upotrebljavati kao mreža u slučaju krize;
- N. budući da je istraživanje i razvoj u području svemirske tehnologije sektor s velikim povratom ulaganja u okviru kojeg se također proizvode nusproizvodi visoke kvalitete u području programske i strojne računalne opreme s raznim komercijalnim primjenama;

1. smatra da svemirski kapaciteti i usluge igraju važnu ulogu, između ostalog, u kontekstu europske sigurnosti i obrane; uvjeren je da će sadašnji i budući svemirski kapaciteti i usluge državama članicama i Uniji pružiti povećanu dvojno namijenjenu operacijsku sposobnost za provedbu zajedničke sigurnosne i obrambene politike te drugih politika EU-a u područjima kao što su vanjsko djelovanje, upravljanje granicama, pomorska sigurnost, poljoprivreda, zaštita okoliša, klimatska politika, energetska sigurnost, upravljanje katastrofama, humanitarna pomoć i prijevoz;
2. smatra da je potrebna daljnja provedba ZSOP-a; ponovno potvrđuje potrebu za povećanjem učinkovitosti, vidljivosti i utjecaja ZSOP-a; ponovno potvrđuje važnost i dodanu vrijednost svemirske politike u okviru ZSOP-a; smatra da je svemirsku politiku potrebno uključiti u buduće politike Unije (npr. u politike o unutarnjoj sigurnosti, prijevozu, svemiru, energiji, istraživanjima) te da je sinergije s njom potrebno dodatno ojačati i iskoristiti; naglašava da je u ratu protiv terorizma i terorističkih organizacija ključna uporaba svemirskih kapaciteta zbog mogućnosti lociranja i nadziranja njihovih kampova za obuku;
3. smatra da nacionalne vlade i Unija treba poboljšati pristup svemirskoj satelitskoj komunikaciji, informiranosti o stanju u svemiru, preciznoj navigaciji i promatranju Zemlje te zajamčiti neovisnost Europe u pogledu svemirskih tehnologija od presudne važnosti i pristupa svemiru; smatra da će osobito informiranost o stanju u svemiru i dalje imati ključnu ulogu u vojnim i civilnim pitanjima; ističe obvezu nemilitarizacije svemira; prepoznaje da su za postizanje tog cilja potrebna dostatna financijska ulaganja; apelira, s time u vezi, na Komisiju i države članice da zajamče autonomiju EU-a u pogledu struktura u svemiru uz istodobno osiguravanje resursa potrebnih u te svrhe; zauzima stajalište da je taj cilj od ključne važnosti za civilne aktivnosti (procjenjuje se da u zapadnim zemljama između 6 i 7 % BDP-a ovisi o položaju satelita i navigacijskoj tehnologiji) te za sigurnost i obranu; smatra da treba pokrenuti suradnju među vladama i u okviru ESA-e;
4. ističe sigurnosnu dimenziju programa Copernicus, a posebno primjene koje imaju za cilj sprečavanje kriza i odgovor na krize, pružanje humanitarne pomoći i suradnju, sprečavanje sukoba koje uključuje nadzor usklađenosti s međunarodnim ugovorima i pomorski nadzor; potiče Visoku predstavnicu Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, Komisiju i države članice na to da se stavi snažniji naglasak na cilj sprečavanja sukoba u okviru primjene svemirskih kapaciteta;
5. ističe da se u okviru svemirske politike EU-a promiču znanstveni i tehnički napredak, industrijska konkurentnost i provedba svih politika EU-a, u skladu s člankom 189. UFEU-a, koji uključuje sigurnosnu i obrambenu politiku; podsjeća da su dva glavna programa EU-a, Galileo i Copernicus, civilni programi pod civilnim nadzorom i da je europska priroda Galilea i Copernicusa omogućila te programe i zajamčila njihov uspjeh; potiče Vijeće, potpredsjednicu Komisije/Visoku predstavnicu Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku i Komisiju da u okviru europskih svemirskih programa zajamče razvitak civilnih svemirskih kapaciteta i usluga s važnošću za europske sigurnosne i obrambene mogućnosti, posebno dodjeljivanjem odgovarajućih sredstava za istraživanje; smatra da je mogućnost dvojne namjene svemirskih kapaciteta važna kako bi se resursi iskoristili na najučinkovitiji način;
6. naglašava da svemirski programi nose sa sobom sigurnosnu i obrambenu korist koja je tehnološki povezana s civilnom koristi i s tim u vezi ističe mogućnost dvojne namjene

Galilea i Copernicusa; smatra da bi u sljedećim generacijama u potpunosti trebalo razviti tu mogućnost, uključujući primjerice bolju preciznost, autentifikaciju, šifriranje, kontinuitet i integritet (Galileo); naglašava da su podaci o promatranju Zemlje i sustavi pozicioniranja visoke rezolucije korisni za primjenu u civilnoj domeni i domeni sigurnosti, primjerice u području upravljanja katastrofama, humanitarnih akcija, pomoći izbjeglicama, pomorskog nadzora, globalnog zagrijavanja, energetske sigurnosti i globalne sigurnosti opskrbe hranom te pri otkrivanju globalnih prirodnih katastrofa i odgovaranju na njih, posebno kada je riječ o sušama, potresima, poplavama i šumskim požarima; napominje da je potrebna bolja interakcija između bespilotnih letjelica i satelita; poziva da se tijekom revizije sredinom razdoblja izdvoje dostatna sredstva za budući razvoj svih satelitskih sustava;

7. smatra da je nužan cjelovit i integriran pristup svemirskom sektoru na razini EU-a; vjeruje da bi svemirski sektor trebao biti spomenut u okviru nove globalne strategije EU-a za vanjsku i sigurnosnu politiku, uzimajući u obzir trenutačan razvoj svemirskih programa s dvojnog namjenom EU-a i potrebu daljnjeg razvoja civilnih svemirskih programa EU-a koji se mogu koristiti u civilne sigurnosne i obrambene svrhe;
8. pozdravlja multilateralnu inicijativu koju financijski podupire EU u vezi Međunarodnog kodeksa ponašanja za aktivnosti u svemiru kao načina uvođenja standarda ponašanja u svemiru, budući da se njome pokušava postići veća sigurnost i održivost u svemiru stavljanjem naglaska na činjenicu da bi svemirsko djelovanje trebalo uključivati visok stupanj zaštite, pažnje i odgovarajuće transparentnosti s ciljem stvaranja povjerenja u okviru svemirskog sektora;
9. traži od Komisije da žurno definira potrebe EU-a u pogledu mogućeg doprinosa svemirske politike ZSOP-u za sve glavne aspekte: lansiranje, pozicioniranje, satelitske slike, komunikaciju, vremenske prilike u svemiru, svemirski otpad, kibersigurnost, ometanje, zavaravanje i druge namjerne prijetnje, sigurnost zemaljskog segmenta; smatra da budući elementi postojećih europskih sustava u vezi sa svemirom trebaju biti uspostavljeni u skladu sa zahtjevima ZSOP-a te da trebaju obuhvaćati sve prethodno navedene povezane aspekte;
10. poziva na to da se potrebni zahtjevi za buduće sustave, privatne ili javne, koji doprinose aplikacijama za sigurnost života (npr. pozicioniranje, upravljanje zračnim prometom (ATM)) utvrde s obzirom na zaštitu od mogućih sigurnosnih napada (ometanje, zavaravanje, kibernetički napadi, vremenske prilike u svemiru i svemirski otpad); smatra da se takvi sigurnosni zahtjevi moraju moći certificirati te da moraju biti pod nadzorom nekog europskog subjekta (npr. EASA-e);
11. u tom pogledu naglašava da bi razvoj europskih svemirskih kapaciteta za europsku sigurnost i obranu trebao slijediti dva ključna strateška cilja: sigurnost na planetu uz pomoć svemirskih sustava u orbiti čija je svrha nadziranje Zemljine površine ili pružanje informacija o pozicioniranju, navigaciji i određivanju vremena ili satelitskih komunikacija i sigurnosti u vanjskom svemiru kao i svemirske sigurnosti, tj. sigurnosti u orbiti i u svemiru zahvaljujući sustavima informiranosti o stanju u svemiru na Zemlji i u orbiti;
12. prepoznaje opasnost koju kibernetičko i hibridno prijetnje predstavljaju za europske svemirske programe, uzimajući u obzir da zavaravanje ili ometanje mogu poremetiti vojne misije ili imati dalekosežne posljedice na svakodnevni život na Zemlji; smatra da

kibersigurnost iziskuje zajednički pristup EU-a, njegovih država članica te poslovnih stručnjaka i stručnjaka za internet; stoga poziva Komisiju da uključi svemirske programe u svoje aktivnosti u području kibersigurnosti;

13. smatra da bi trebalo ojačati koordinaciju svemirskih sustava koje na fragmentirani način za razne nacionalne potrebe koriste razne države članice kako bi se brzo mogli predvidjeti poremećaji različitih aplikacija (npr. za upravljanje zračnim prometom);
14. naglašava da je suradnja između Komisije, Europske službe za vanjsko djelovanje, Agencije za europski GNSS, Europske obrambene agencije, Europske svemirske agencije i država članica ključna za poboljšanje europskih svemirskih kapaciteta i usluga; smatra da bi Unija, točnije potpredsjednica Komisije/Visoka predstavnik Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, trebala koordinirati i potpomagati takvu suradnju u području svemirske sigurnosti i obrane te joj pružiti podršku, i to preko posebnog operativnog centra za koordinaciju; uvjeren je da bi Europska svemirska agencija trebala igrati važnu ulogu u definiranju i provedbi jedinstvene europske svemirske politike koja uključuje sigurnosnu i obrambenu politiku;
15. poziva Europsku komisiju da predoči rezultate uspostavljenog europskog okvira za suradnju za istraživanje sigurnosti i obrane u svemiru i zahtijeva preporuke za daljnji razvoj tog okvira; poziva Komisiju da pojasni kako je civilno-vojno istraživanje u okviru programa Obzor 2020. poslužilo provedbi ZSOP-a u području svemirskih kapaciteta;
16. pozdravlja uspostavu Okvira potpore za nadzor i praćenje u svemiru; poziva Komisiju da obavijesti Parlament o provedbi okvira i utjecajima tog okvira na sigurnost i obranu; poziva Komisiju da uspostavi provedbeni plan odvijanja koji obuhvaća definiciju predviđene arhitekture;
17. naglašava stratešku važnost poticanja inovacija i istraživanja u području svemira za sigurnost i obranu; uviđa znatan potencijal ključnih svemirskih tehnologija, kao što je Europski sustav za prijenos podataka, koji omogućava kontinuirano promatranje Zemlje u stvarnom vremenu, upotreba megakonstelacija nanosatelita i, na kraju, izgradnja učinkovitog svemirskog kapaciteta; naglašava potrebu za inovativnim tehnologijama u području velikih podataka (big data) kako bi se iskoristio puni potencijal svemirskih podataka za sigurnost i obranu; poziva Komisiju da te tehnologije uvrsti u svoju svemirsku strategiju za Europu;
18. poziva na razvoj raznih diplomatskih inicijativa EU-a o pitanjima svemira, i u bilateralnom i multilateralnom kontekstu, koje bi doprinijele razvoju institucionalizacije svemira, većoj transparentnosti i povećanju mjera za izgradnju povjerenja; ističe potrebu za jačanjem napora u promicanju Međunarodnog kodeksa ponašanja za aktivnosti u svemiru; potiče ESVD da razmotri mogućnost uvođenja pitanja svemira u pregovore u drugim područjima;
19. potiče države članice da provode i finaliziraju zajedničke programe i inicijative kao što su Multinacionalni svemirski sustav za snimanje u svrhu nadzora, izviđanja i promatranja, Satelitska komunikacija vlade (GovSatcom) i Nadzor i praćenje u svemiru (SST) te da surađuju i razmjenjuju informacije u području obrane i sigurnosti te izražava svoju podršku takvim zajedničkim programima i inicijativama;

20. pozdravlja EDA-in i ESA-in trenutačni projekt o satelitskoj komunikaciji vlade (Govsatcom) koji je Europsko vijeće u prosincu 2013. prepoznalo kao jedan od vodećih EDA-inih programa; poziva, u tom pogledu, uključene aktere da uspostave trajan program te da europsku dodanu vrijednost EDA-e upotrijebe i za vojnu satelitsku komunikaciju; pozdravlja EDA-ino i ESA-ino uspješno dovršenje projekta DESIRE I i pokretanje projekta DESIRE II za demonstraciju budućeg rada EDA-e i ESA-e sa zrakoplovnim sustavima na daljinsko upravljanje (RPAS) u neizdvojenom zračnom prostoru;
21. smatra da bi suradnja EU-a i SAD-a na budućim svemirskim kapacitetima i uslugama u svrhu sigurnosti i obrane bila uzajamno korisna; smatra da je suradnja EU-a i SAD-a učinkovitija i djelovanje usklađenije ako su obje strane na istoj tehnološkoj razini i istoj razini u pogledu kapaciteta s kojima raspolažu; poziva na utvrđivanje svih mogućih tehnoloških nerazmjera i poziva Komisiju na rješavanje tog pitanja; prima na znanje rad koji je uložen u treću strategiju protuteže SAD-a; apelira na Uniju da uzme u obzir taj razvoj situacije kada bude pripremala svoju globalnu strategiju za vanjsku i sigurnosnu politiku i da uključi u okviru te strategije svemirske kapacitete za sigurnost i obranu; smatra da bi se, kada je to prikladno, mogli iskoristiti prethodno uspostavljeni bilateralni odnosi između država članica i SAD-a; poziva potpredsjednicu Komisije/Visoku predstavnicu Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku da s ministrima obrane održi raspravu o strateškim pristupima koje bi trebalo primijeniti i da o tijeku rasprave obavještava Parlament;
22. smatra da EU treba i dalje potpomagati uspostavu međunarodnog kodeksa ponašanja za aktivnosti u svemiru radi zaštite svemirske infrastrukture, istodobno sprečavajući naoružavanje u svemiru; smatra da je u tom pogledu ključan razvoj programa informiranosti o stanju u svemiru (SSA); poziva Uniju da radi na postizanju tog cilja u suradnji s Odborom UN-a za miroljubivo korištenje svemira i drugim bitnim partnerima;
23. podsjeća da je bliska suradnja između EU-a i NATO-a u području sigurnosti i obrane nužna; izražava uvjerenje da bi suradnja EU-a i NATO-a trebala obuhvaćati jačanje otpornosti tih dvaju sudionika u suradnji sa susjedima EU-a te ulaganja u obranu; smatra da bi suradnja na svemirskim kapacitetima i uslugama mogla ponuditi mogućnost poboljšavanja kompatibilnosti tih dvaju okvira; uvjeren je da bi se time osnažila uloga NATO-a u sigurnosnoj i obrambenoj politici i u zajedničkoj obrani;
24. podsjeća, međutim, da EU mora i dalje nastojati postići najveću moguću autonomiju na svemirskoj i vojnoj razini; ističe da dugoročno EU mora raspolagati vlastitim instrumentima za uspostavu obrambene unije;
25. smatra da bi zaštita svemirskih kapaciteta i usluga u svrhu zaštite i obrane od kibernetičkih napada, fizičkih prijetnji, otpada i drugih štetnih ometanja mogla ponuditi mogućnosti za suradnju između EU-a i NATO-a koja bi rezultirala potrebnom tehnološkom infrastrukturom nužnom za osiguravanje imovine, jer bi u protivnom moglo propasti ulaganje novca poraznih obveznika u europsku svemirsku infrastrukturu u iznosu od više milijardi eura; prima na znanje da komercijalne satelitske telekomunikacije njihova sve veća primjena u vojne svrhe izlaže riziku od napada; poziva potpredsjednicu Komisije/Visoku predstavnicu Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku da obavještava Parlament o razvoju suradnje EU-a i NATO-a u tom području;

26. smatra da civilni svemirski programi EU-a pružaju velik raspon kapaciteta i usluga koje je moguće primijeniti u mnogim sektorima, uključujući u sljedećim fazama razvoja programa Copernicus i Galileo; napominje da je potrebno od njihova samog početka razmotriti sva sigurnosna i obrambena pitanja; smatra da su informiranost o stanju u svemiru/vremenski uvjeti u svemiru, satelitska komunikacija, elektroničko prikupljanje obavještajnih podataka i sustavi ranog upozoravanja područja kojima mogu pogodovati veća suradnja između javnog i privatnog sektora, dodatna potpora na razini EU-a te stalna ulaganja i potpora agencija iz područja svemira, sigurnosti i obrane;
27. primjećuje važnost sustava javno regulirane usluge (PRS) u okviru programa Galileo za navigaciju i vođenje vojnih sustava; poziva Visoku predstavnicu Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku i države članice EU-a da povećaju svoje napore u pogledu moguće revizije Ugovora o svemiru iz 1967. ili da potaknu uspostavu novog regulatornog okvira koji uzima u obzir tehnološki napredak postignut od 1960-tih i koji ima za cilj sprečavanje utrke u naoružanju u svemiru;
28. napominje da su transparentnost i učinkovito podizanje javne svijesti među Europljanima o primjenama svemirskih programa EU-a koji imaju izravan utjecaj na korisnike, kao što su usluge projekata Galileo i Copernicus, od ključne važnosti za uspjeh tih programa; smatra da bi se ti programi mogli iskoristiti za postizanje veće učinkovitosti u djelovanju i donošenju strategija u kontekstu ZSOP-a; potiče na utvrđivanje i razvoj potreba u pogledu kapaciteta u području sigurnosti i obrane za sljedeće generacije sustava Galileo i Copernicus;
29. skreće pozornost na javnu reguliranu uslugu (PRS) u okviru programa Galileo, koja je ograničena na korisnike koje je ovlastila vlada te je prikladna za osjetljive aplikacije u kojima otpornost i potpuna pouzdanost moraju biti zajamčene; smatra da bi kapacitete PRS-a trebalo dodatno unaprijediti u sljedećim generacijama kako bi se odgovorilo na nove prijetnje; poziva Komisiju da se pobrine za maksimalnu učinkovitost operativnih postupaka, posebno u slučaju krize; ističe da je potrebno nastaviti razvijati i promicati aplikacije koje se temelje na kapacitetima programa Galileo, uključujući one koje su potrebne za ZSOP, kako bi se ostvarila što veća socioekonomska korist; također podsjeća da treba ojačati sigurnost infrastrukture programa Galileo, uključujući zemaljski segment, te poziva Komisiju da u suradnji s državama članicama poduzme potrebne korake u tom smjeru;
30. ističe visoku razinu sigurnosti europskog GNSS-a; naglašava da je Agencija za europski GNSS uspješno izvršila zadaće koje su joj dodijeljene, posebno zahvaljujući Odboru za sigurnosnu akreditaciju i centrima za praćenje sigurnosti Galilea; u tom pogledu poziva da se stručnost i sigurnosna infrastruktura Agencije za europski GNSS iskoristi i za program Copernicus; poziva da se to pitanje razmotri u okviru revizije Galilea i Copernicusa u sredini razdoblja;
31. posebno ističe operativnu potrebu za podacima o promatranju Zemlje vrlo visoke rezolucije u okviru programa Copernicus te poziva Komisiju da procijeni kako bi se ta potreba mogla zadovoljiti uzimajući u obzir zahtjeve ZSOP-a; ističe dostignuća kao što su promatranje i videoprijenos iz svemira u gotovo stvarnom vremenu te preporuča Komisiji da istraži načine na koje se ta dostignuća mogu iskoristiti, među ostalim u svrhu sigurnosti i obrane; također podsjeća da treba ojačati sigurnost infrastrukture programa Copernicus, uključujući zemaljski segment, kao i sigurnost podataka, te poziva Komisiju da u suradnji s državama članicama poduzme potrebne korake u tom

smjeru; osim toga upozorava da je važno razmotriti načine na koje bi se industrija mogla uključiti u upravljanje operacijama u okviru Copernicusa;

32. naglašava da je potrebno poboljšati proces širenja informacija od satelita do korisnika, što uključuje izgradnju nužne tehnološke infrastrukture; prima na znanje činjenicu navedenu u komunikaciji Komisije da se 60 % elektroničke opreme na europskim satelitima trenutačno uvozi iz SAD-a; poziva na inicijativu za zaštitu osjetljivih i osobnih podataka u vezi s tim;
33. pozdravlja napore koji se ulažu u to da se EU-u omogući autonoman pristup državnoj satelitskoj komunikaciji (GovSatcom) i poziva Komisiju da nastavi s radom na tom predmetu; podsjeća da je prvi korak u tom procesu bilo utvrđivanje civilnih i vojnih potreba koje su provele Komisija odnosno Europska obrambena agencija i smatra da bi ta inicijativa trebala obuhvaćati udruživanje potražnje i da bi trebala biti osmišljena tako da na najbolji mogući način zadovoljava utvrđene potrebe; poziva Komisiju da na temelju potreba i zahtjeva korisnika izradi procjenu troškova i koristi za različita rješenja:
  - pružanje usluga od strane komercijalnih subjekata,
  - sustav koji se oslanja na trenutačne kapacitete uz mogućnost integriranja budućih kapaciteta, ili
  - stvaranje novih kapaciteta uz pomoć namjenskog sustava;

s tim u vezi poziva Komisiju da se pozabavi pitanjem vlasništva i odgovornosti; napominje da bi, neovisno o konačnoj odluci, svaka nova inicijativa trebala biti u javnom interesu i pogodovati europskoj industriji (proizvođačima, gospodarskim subjektima, pružateljima usluga lansiranja i drugim segmentima industrije); smatra da bi na GovSatcom trebalo gledati i kao na priliku za poticanje konkurentnosti i inovacija iskorištavanjem razvoja dvojnih tehnologija u iznimno konkurentnom i dinamičnom kontekstu tržišta satelitske komunikacije; naglašava potrebu za manjim oslanjanjem na dobavljače opreme i usluga izvan EU-a;

34. skreće pozornost na razvoj nadzora i praćenja u svemiru (SST) kao na dobru inicijative u suradnji u području svemira i kao korak prema ostvarenju sigurnosti u svemiru; poziva na daljnji razvoj vlastitih kapaciteta za SST kao prioritet Unije za zaštitu gospodarstva, društva i sigurnosti građana i u području svemirskih kapaciteta za europsku sigurnost i obranu; smatra bi SST trebao postati program EU-a s vlastitim proračunom, pri čemu treba zajamčiti da zbog toga neće doći do smanjenja sredstava za tekuće projekte; također smatra da bi EU trebao razviti više holističku sposobnost sustava informiranosti o stanju u svemiru, s većom mogućnošću predviđanja, koja bi obuhvaćala nadziranje svemira te analizu i procjenu potencijalnih prijetnji i opasnosti za svemirske aktivnosti; stoga poziva Komisiju da unaprijedi SST razvojem šireg koncepta informiranosti o stanju u svemiru koji bi se također bavio i namjernim prijetnjama svemirskim sustavima te bi u suradnji s Europskom svemirskom agencijom uzimao u obzir vremenske prilike u svemiru i objekte u blizini Zemlje te potrebu za istraživanjem tehnoloških sustava za sprečavanje i uklanjanje svemirskog otpada; smatra da bi holističku koordinaciju svemirskih aktivnosti trebalo ostvariti bez ograničavanja slobode korištenja svemirom; poziva Komisiju da razmotri mogućnost da se privatnom sektoru omogući da preuzme važnu ulogu u daljnjem razvoju i održavanju neosjetljivog

dijela sustava SST-a, za što bi kao primjer mogla poslužiti dvostrana upravljačka struktura Galilea;

35. ističe potrebu za razvojem politika i istraživačkih kapaciteta kako bi se omogućile buduće aplikacije i razvila konkurentna europska industrija koja može ostvariti komercijalni uspjeh temeljen na zdravom gospodarskom okruženju; napominje sve veću važnost privatnih subjekata na svemirskom tržištu; naglašava potrebu za uključivanjem malih i srednjih poduzeća (MSP-ova) u proces istraživanja, razvoja i proizvodnje u vezi sa svemirskim tehnologijama, a posebno onih koja su bitna za područje sigurnost i koristi koje iz toga proizlaze; i dalje je oprezan u pogledu rizika povezanih s nereguliranim privatnim inicijativama sa sigurnosnim i obrambenim implikacijama; ističe da se ravnoteža između rizika i koristi može razlikovati u pojedinim segmentima svemirskih aktivnosti te da ju je stoga potrebno ocjenjivati od slučaja do slučaja, posebno u vidu specifičnih karakteristika s obzirom na suverenitet i stratešku autonomiju; poziva Komisiju i Potpredsjednicu Komisije/Visoku predstavnicu Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku da uspostave potrebne mehanizme namijenjene ograničavanju tih rizika;
36. naglašava da, u pogledu svemira i s obzirom na njegovu stratešku važnost, odgovornost u pogledu ulagačkih napora mora snositi javni sektor; zauzima stajalište da se, s obzirom na velike troškove razvoja svemirskih programa i infrastrukture, održivost takvih projekata može jamčiti jedino putem odlučnih napora javnog sektora u usmjeravanju privatnih inicijativa;
37. u vezi s budućim financiranjem europskih svemirskih programa ističe da bi bilo poželjno utvrditi kada bi se mogli upotrijebiti oblici javno-privatnog partnerstva;
38. ističe da treba uspostaviti prave regulatorne i političke okvire kako bi se industriji pružio dodatni zamah i poticaji za bavljenje tehnološkim razvojem i istraživanjem svemirskih kapaciteta; poziva na to da se u gore spomenutim domenama osiguraju potrebna sredstva za istraživanje povezano sa svemirom; napominje da Obzor 2020. može imati važnu ulogu u smanjenju ovisnosti EU-a u pogledu ključnih svemirskih tehnologija; s tim u vezi podsjeća da je svemirski aspekt Obzora 2020. dio prioriteta „industrijsko vodstvo”, odnosno konkretnog cilja „vodstvo u razvojnim i industrijskim tehnologijama”; stoga smatra da bi Obzor 2020. trebalo iskoristiti za potporu temeljima svemirske tehnologije i kapacitetima svemirske industrije; poziva Komisiju da prilikom revizije Obzora 2020. u sredini razdoblja izdvoji dostatna sredstva za ključnu svemirsku tehnologiju za sigurnost i obranu;
39. vjeruje da bi EU mogla imati ulogu u stvaranju pouzdanijih, otpornijih i receptivnijih europskih svemirskih kapaciteta; uvjeren je da bi se kapaciteti za brzu reakciju na zamjeni ili obnovi oštećenih ili dotrajalih kapaciteta u svemiru tijekom krize trebali djelotvorno razviti u okviru partnerstava više država, uključujući na europskoj razini; pohvaljuje ESA-in rad na razvoju programa informiranosti o stanju u svemiru (SSA) radi otkrivanja i predviđanja pojave svemirskog otpada ili sudara satelita; ističe hitnu potrebu za smanjenjem rizika od sudara zbog rastućeg broja satelita i svemirskog otpada; poziva Komisiju i Vijeće da nastave financirati taj projekt nakon 2016.; stoga pozdravlja inicijativu Komisije o Europskom sustavu za nadzor i praćenje svemira (SST) koji će osigurati neovisnost EU-a u svemiru; pita se jesu li uspostavljene odgovarajuće upravljačke strukture za upravljanje PRS-om i drugim ključnim svemirskim infrastrukturama u slučaju oružanog napada ili neke druge veće sigurnosne

krize;

40. potiče Komisiju i europske agencije u području svemira, sigurnosti i obrane da zajedno sastave bijelu knjigu uvjeta osposobljenosti u pogledu svemirskih kapaciteta i usluga u svrhu sigurnosti i obrane; smatra da je potrebno mobilizirati sredstva EU-a za pilot-osposobljavanje u područjima u kojima države članice i nadležne europske agencije utvrde jasnu potrebu;
41. smatra da je pružanje daljnje financijske i političke potpore razvoju i primjeni lansirnog sustava EU-a te programu za višekratni demonstrator u orbiti za Europu (PRIDE) od strateške važnosti jer je demonstrator ekonomičniji i zbog toga što osigurava neovisnost u pristupu svemiru, kao i plan za upravljanje krizom u svemiru;
42. izražava zabrinutost zbog povećanih troškova programa Copernicus i Galileo koji znatno nadmašuju iznose koji su prvotno dodijeljeni tim programima u okviru proračuna; daje potporu daljnjem razvoju svemirskih kapaciteta EU-a, ali istodobno zahtijeva prikladno upravljanje financijskim resursima;
43. poziva države članice koje nisu ratificirale Ugovor o svemiru da to učine s obzirom na njegovu važnost za održavanje sustava prava u svemiru;
44. pozdravlja proces i planove razvoja novih europskih lansirnih sustava Ariane 6 i VEGA te smatra da je razvoj tih lansirnih sustava od ključne važnosti za dugoročnu održivost i neovisnost europskih svemirskih programa koji služe u svrhu obrane i sigurnosti; čvrstog je stajališta da zadržavanje položaja prevlasti europskog lansirnog sustava mora biti strateški europski cilj u vrijeme kada se pojavljuju novi konkurenti koji imaju snažnu potporu u konkurentskim modelima financiranja; zauzima stajalište da su za postizanje tog cilja potrebne odgovarajuće strukturne i zakonodavne promjene te promjene u pogledu financiranja kako bi se potaknuo razvoj inovativnih i konkurentnih projekata na europskoj razini; zagovara, među ostalim pitanjima, traženje inovativnih rješenja u pogledu ponovne uporabe sastavnih dijelova jer to predstavlja značajan korak naprijed, kako u pogledu učinkovitosti tako i u pogledu održivosti; smatra da bi EU trebao posvetiti posebnu pažnju utjecaju određenih projekata povezanih s njegovom neovisnošću, kao što je suradnja s Rusijom u osjetljivim područjima kao što je lansiranje satelita uz pomoć raketa Soyuz;
45. upozorava na stratešku važnost neovisnog pristupa svemiru i potrebu za posebno usmjerenim djelovanjem EU-a, među ostalim u pogledu sigurnosti i obrane, jer bi se time Europi omogućilo da ostvari pristup svemiru u slučaju krize; poziva Komisiju da u suradnji s Europskom svemirskom agencijom i državama članicama:
  - koordinira, dijeli i razvija planirane svemirske projekte i europska tržišta kako bi europska industrija mogla predvidjeti potražnju (čime bi se potaknulo otvaranje radnih mjesta i industrija u Europi) i također stvoriti vlastitu potražnju u smislu upotrebe vođene poslovanjem,
  - podržava infrastrukturu za lansiranje, i
  - promiče istraživanje i razvoj, među ostalim uz pomoć javno-privatnih partnerstava, posebno u području revolucionarnih tehnologija;

smatra da su ti naponi nužni kako bi se Europi omogućilo da se natječe na globalnom

tržištu lansiranja; osim toga smatra da se EU mora pobrinuti za to da ima čvrste temelje u pogledu svemirske tehnologije i potrebne industrijske kapacitete koji će mu omogućiti da osmišljava, razvija, lansira i iskorištava svemirske sustave te upravlja njima, što obuhvaća razne aspekte, od tehnološke autonomnosti i kibersigurnosti do pitanja opskrbe;

46. smatra da bi Unija trebala poticati sve aktere lanaca opskrbe iz područja tehnologije i stručnog znanja i iskustva da usmjere pozornost na svemirske kapacitete i tehnologije za dvojne namjene koje su od važnosti za obranu i sigurnost i u tom području promovirati razvoj inovativnih primjena i novih poslovnih ideja, s posebnim naglaskom na malim i srednjim poduzećima te razvoju poduzetništva u tom sektoru; napominje da su potrebna stalna financijska ulaganja radi održavanja istraživanja i razvoja u području tehnologije; čvrsto vjeruje da javni sektor mora pružiti poticaje za stvaranje specijalističkih inkubatora i fondova osmišljenih radi odvajanja financijskih sredstava za inovativna novoosnovana poduzeća kako bi se zajamčilo da visoki troškovi svemirskih istraživanja nisu zapreka razvoju inovativnih projekata; poziva na donošenje plana za dvojni upotrebu svemirske tehnologije u tom sektoru radi pridonosa razvoju europske obrambene industrije i veće konkurentnosti;
47. ističe potrebu za pružanjem potpore u naporima za jačanje europske suradnje u sektoru u svrhu prevladavanja visoke razine rascjepkanosti, a posebno u odnosu na institucionalnu potražnju; uvjeren je da samo ekonomičnija, transparentnija i bolje konsolidirana europska svemirska industrija može biti konkurentna na međunarodnoj razini; naglašava da se europska politika na području svemirske industrije mora dalje razviti u koordinaciji s Europskom svemirskom agencijom (ESA) kako bi se osigurala komplementarnost;
48. podsjeća da je, radi održavanja i jačanja sigurnosti, obrane i stabilnosti Europe, važno spriječiti izvoz osjetljivih svemirskih tehnologija u zemlje koje ugrožavaju regionalnu ili svjetsku sigurnost i stabilnost, koje vode agresivnu vanjsku politiku, koje izravno ili neizravno podupiru terorizam ili vode represivnu unutarnju politiku prema svojim stanovnicima; potiče Visoku predstavnicu Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, države članice EU-a i Komisiju da se pobrinu da se osam kriterija iz Zajedničkog stajališta 2008/944/ZVSP i pravila Uredbe (EZ) br. 428/2009 o dvojnoj namjeni u potpunosti poštuju u pogledu izvoza osjetljivih tehnologija koje se odnose na svemirski sektor;
49. naglašava da je potrebno bolje koordinirati svemirske kapacitete EU-a razvojem nužnih arhitektura sustava i postupaka kojima se jamči odgovarajuća razina sigurnosti, uključujući sigurnost podataka; poziva Komisiju da izradi i predstavi model upravljanja za svaki sustav koji pruža usluge povezane sa sigurnošću i obranom; smatra da bi, kako bi se krajnjim korisnicima pružila integrirana usluga, svemirskim kapacitetima EU-a namijenjenim za sigurnost i obranu trebao upravljati poseban centar za koordinaciju operativnih usluga (Centar za zapovijedanje i nadzor, kako je navedeno u programu rada Obzora 2020. za 2014. – 2015.); smatra da bi ga radi troškovne učinkovitosti trebalo pripojiti nekom od postojećih tijela EU-a, kao što je Agencija za europski GNSS, Satelitski centar EU-a ili Europska obrambena agencija, uzimajući u obzir već postojeće kapacitete tih agencija;
50. smatra da bi se uspostavom, kroz duže razdoblje, pravnog okvira kojim bi se omogućila trajna ulaganja u sigurnosne i obrambene kapacitete na razini EU-a mogla potaknuti šira

i sustavnija europska suradnja u svrhu osiguravanja ključnih kapaciteta; stoga prima na znanje zaključke Europskog vijeća iz lipnja 2015.; apelira na Vijeće, potpredsjednicu Komisije/Visoku predstavnicu Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku i Komisiju da razviju okvir potreban za financiranje na razini EU-a;

51. napominje da je europska svemirska industrija snažno koncentrirana, s visokim stupnjem vertikalne integracije, pri čemu je u četiri poduzeća zaposleno više od 70 % ukupno zaposlenih u europskom svemirskom sektoru, dok se 90 % poslova u proizvodnji u svemirskom sektoru nalazi u šest zemalja; ističe da se ne smije zanemariti potencijal zemalja koje pokazuju dobre rezultate u pogledu prijave patenata u području visoke tehnologije, ali nemaju tradiciju svemirskih aktivnosti i poziva na uspostavu politika koje potiču sudjelovanje takvih zemalja u europskom svemirskom sektoru, uključujući, između ostalog, uz pomoć alata u okviru programa Obzor 2020.
52. smatra također da je u okviru sustavnog političkog okvira EU-a potrebno osnažiti istraživanje i razvoj u području svemirskih tehnologija i usluga;
53. smatra da bi „bijela knjiga” o sigurnosti i obrani na razini EU-a bila odgovarajuće sredstvo za strukturiranje budućeg angažmana EU-a u svemirskim sigurnosnim i obrambenim kapacitetima; poziva Visoku predstavnicu Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku/potpredsjednicu Komisije da pokrene raspravu o definiranju ambicija EU-a u pogledu područja svemirskih kapaciteta koja se preklapaju te sigurnosti i obrane; smatra da bi se tako mogao omogućiti dosljedan razvoj svih oblika kapaciteta kada je riječ o održavanju mira, sprečavanju sukoba i jačanju međunarodne sigurnosti, u skladu s načelima Povelje Ujedinjenih naroda; poziva Komisiju da u budućem europskom akcijskom planu obrane istakne svoje planove u pogledu svemirskih aktivnosti u svrhu potpore sigurnosti i obrani; u isto vrijeme uviđa prednosti međunarodne suradnje u području svemira povezane sa sigurnošću s pouzdanim partnerima EU-a;
54. podsjeća da je svemirski otpad rastući problem za sigurnost u svemiru i poziva EU da podupire istraživanja i razvije tehnologije za uklanjanje aktivnih krhotina (ADR); potiče EU da ulaže napore u stvaranje međunarodnog sporazuma koji bi pružio pravnu definiciju svemirskog otpada te kojim si se ustanovila pravila i propisi o njegovu uklanjanju te pojasnila pitanja odgovornosti; ističe potrebu za poboljšanim mehanizmom informiranosti o stanju u svemiru na globalnoj razini i poziva na povezivanje europskog sustava SSA s partnerima kao što je SAD te na uspostavu više mjera za izgradnju povjerenja i razmjenu informacija s drugim sudionicima;
55. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji te potpredsjednici Komisije/Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, glavnom tajniku Ujedinjenih naroda, glavnom tajniku Organizacije sjevernoatlantskog ugovora, agencijama EU-a u područjima svemira, sigurnosti i obrane te nacionalnim parlamentima.